

Dosarul nr. 2ra-945/20

Prima instanță: Judecătoria Ungheni (jud. R. Costru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, Vl.Clima, Gr. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

01 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Natalia Ilica, reprezentată de avocatul Taisia Cernit,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Ilica împotriva lui Anatolie Grinea, intervenient accesoriu Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei Ungheni cu privire la decăderea din drepturile părintești,

împotriva deciziei din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 12 martie 2018, Natalia Ilica, reprezentată de Vasile Țurcanu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Anatolie Grinea, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Ungheni solicitând decăderea din drepturile părintești a lui Anatolie Grinea asupra copilului minor XXXXX.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că, la 18 mai 2007 a încheiat căsătoria cu Anatolie Grinea și în data de XXXXX. Drept urmare a neînțelegerilor apărute, inclusiv ce ține de întreținerea copilului comun, la 28 octombrie 2009 a fost desfăcută căsătoria.

Totodată, a menționat că 30 septembrie 2009 Judecătoria Ungheni, ca urmare a examinării cauzei privind încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor, a pronunțat hotărâre de încasare de la Anatolie Grinea în beneficiul său a pensiei de întreținere pentru copilul minor XXXXX, în mărime de 600 de lei lunar, începând cu data de 06 iulie 2009 și până la atingerea majoratului copilului.

Reclamanta a precizat că Anatolie Grinea a achitat pensia de întreținere doar în primul an de la pronunțarea hotărârii. Astfel, motivul dat, precum și imposibilitatea de angajare la un serviciu bine plătit în țară, pentru a asigura întreținerea copilului, a determinat plecarea sa la lucru peste hotarele țării.

De asemenea, a afirmat că suportă toate cheltuielile pentru întreținerea fiicei, expediind periodic colete, mijloace bănește, îmbrăcăminte, etc., strictul necesar pentru copii. În fiecare zi comunică cu copilul prin rețelele de socializare sau telefon. Pârâtul se eschivează de la obligațiile părintești, nu contribuie cu nimic la

întreținerea și educația copilului, evitând să comunice cu el, iar când se întâlnesc, îl evită ceea ce afectează copilul.

Reclamanta a declarat că la 15 iunie 2016 pârâtul Anatolie Grinea a semnat declarația notarială, prin care și-a dat acordul ca copilul minor să părăsească temporar Republica Moldova, pentru un an. Declarația dată a fost semnată cu condiția ca să nu pretindă la pensia de întreținere a copilului minor, motiv pentru care a ajuns la concluzia de a se adresa în instanța de judecată cu prezenta acțiune. În opinia sa, pârâtul a pierdut dreptul moral de a fi părinte, deoarece se eschivează de la exercitarea drepturilor părintești, inclusiv de la plata pensiei de întreținere, nu contribuie cu nimic la educația fiicei, precum nici material nu o ajută.

Prin hotărârea din 11 iunie 2019 a Judecătoriei Ungheni s-a respins ca fiind neîntemeiată și lipsită de suport probatoriu cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Ilica împotriva lui Anatolie Grinea, intervenient accesoriu Autoritatea Tutelară Ungheni a DASPF Ungheni cu privire la decăderea din drepturile părintești în privința copilului XXXXX.

Prin decizia din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins din lipsă de temei apelul declarat de Natalia Ilica, reprezentată de avocatul Taisia Cernit și s-a menținut hotărârea din 11 iunie 2019 a Judecătoriei Ungheni.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că în contextul pretențiilor deduse judecării, decăderea din drepturile părintești este cea mai gravă sancțiune civilă luată împotriva părinților pentru greșita exercitare a drepturilor părintești și îndatoririlor de părinte, care are loc numai pe cale judecătorească. Criteriul de bază în toate litigiile de familie în care sunt implicați copiii minori, îl reprezintă principiul asigurării și promovării cu prioritate a interesului superior al copilului. Astfel, instanța examinând prezenta cauza se va baza în primul rând pe principiul enunțat.

Citând prevederile art. 67 Codul familiei, instanța de apel a relevat că din conținutul normei de drept enunțate, rezultă că decăderea din drepturile părintești este o sancțiune, care poate fi aplicată față de părinții, care din culpă gravă nu-și îndeplinesc obligațiunile față de copil, inclusiv, se eschivează de la exercitarea obligațiilor părintești, de la plata pensiei de întreținere cât și în alte cazuri când aceasta o cer interesele copilului. Eschivarea de la exercitarea obligațiilor părintești include acțiunile sau inacțiunile sistematice ale părinților care pun în pericol sănătatea fizică și psihică a copilului, dezvoltarea lui morală, asigurarea condițiilor de trai și materiale, primejduiesc învățătura și instruirea copilului.

Raportând normele legale la circumstanțele speței examinate, instanța de apel a concluzionat că prima instanță corect a ajuns la concluzia de a respinge pretențiile reclamantei privind decăderea tatălui Anatolie Grinea din drepturile părintești. Or, temeiurile cu care reclamanta/apelantă Natalia Ilica s-a adresat în instanța de judecată cu prezenta acțiune, nu au fost dovedite, iar ca urmare nu și-au găsit confirmare. Or, din materialele cauzei rezultă cert faptul că, desi, Anatolie Grinea înregistrează restanțe la plata pensiei de întreținere, acesta nu prezintă pericol pentru copilul său. Or, eschivarea de la exercitarea obligațiilor părintești include acțiunile sau inacțiunile sistematice ale părinților care pun în pericol sănătatea fizică și psihică a copilului, dezvoltarea lui morală, asigurarea condițiilor de trai și materiale, influența negativă asupra instruirii copilului, circumstanțe ce nu se denotă la caz.

La 12 mai 2020, Natalia Ilica, reprezentată de avocatul Taisia Cernit, a declarat

recurs împotriva deciziei din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri de decădere din drepturile părintești a lui Anatolie Grinea asupra copilului minor XXXXX.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța a încălcat normele de drept material, nu a aplicat legea care trebuie să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea. Or, art. 67 Codul familiei nu lasă loc de interpretări și prevede clar temeiurile de decădere din drepturile părintești, temeiuri întrunite la caz, redată în cererea privind decăderea din drepturile părintești.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimaților conform scrisorii de însoțire datate cu 29 mai 2020 (f.d.161) și a fost recepționată de către Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei Ungheni la 03 iunie 2020, conform avizului de recepție (f.d.165), iar din adresa lui Anatolie Grinea a fost restituit plicul cu mențiunea „refuzat” (f.d.163-164).

La 09 iunie 2020, prin intermediul poștei (f.d.168), Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei Ungheni a depus referință prin care și-a menținut poziția redată anterior, motivând că nu au fost prezentate probe care să ateste eschivarea cu rea credință de la exercitarea obligațiilor părintești.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 19 februarie 2020, iar Natalia Ilica, reprezentată de avocatul Taisia Cernit, a declarat recurs la 12 mai 2020.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale în adresa participanților la proces la 25 martie 2020, inclusiv prin intermediul poștei electronice în adresa avocatului recurente, Taisia Cernit (f.d.148). Din textul recursului se distinge că avocatul recurente a luat cunoștință de decizie la 25 martie 2020, la recepționarea acestei prin intermediul poștei electronice. Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Natalia Ilica, reprezentată de avocatul Taisia Cernit, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Natalia Ilica, reprezentată de avocatul Taisia Cernit, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Natalia Ilica, reprezentată de avocatul Taisia Cernit.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Natalia Ilica, reprezentată de avocatul Taisia Cernit, împotriva deciziei din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat